

HIJ MWEGEN

Nu ik in Makkum leef kan ik het onstuitbaar chauvinisme van de Friezen goed hebben én begrijpen. Historische plakken, doarp en stêd. Terecht binne dy minsken grutsk! Zelf was ik nooit zo trots op mijn stad. Als zij horen waar ik weg kom, begrijpen zij niet hoe ik zo'n fantastys moaie stêd achter mij heb kunnen laten. Sommigen binne der sels west! Ze vertellen over een stad vol van cultuur, historische gebouwen, bijzondere winkels en musea. Of ik wel goed in mien holle bin om zo'n wereldse plak te ferlitten? Ik herken mijn geboortestad niet in hun beschrijving. Was in het centrum niet alle historie plat gebombardeerd en hadden ze die oude benedenstad in de naoorlogse jaren niet gewoon omgeduwd en vervangen door kneuterig opgeleukte betonbouw? Is er meer te beleven dan inwisselbare winkelketens als V&A en Hema met eenheids-srijzen en dito architectuur?

Dit vraagt om onderzoek. De verhalen van mijn vader, zijn liefde voor stad en waal en het varen daar brachten mij ooit op mijn koers. Ik begin als eerste met oeverwandelingen! Als een toerist kijken naar de omgeving waar ik tot voor kort deel van was.

Na lange eenzaamheid op het strand ontmoet ik maar één man, de afstand is groot. Maar toch, het lijkt wel...
Frans? Huh, Marco?
We drinken koffie, bijna thuis, zijn thuis aan de dijk

En? Is het eetbaar, geen grondsmak?

EK wêt nie. Houw nie fan fêst op mien burd

Oeverwandeling twee biedt na de steenfabriek grauw grijs zicht op de centrale met op de voorgrond een monsterlijke grote zwart geteerde steiger. Die ligt ver in de diepte door de lage waterstand. Op de steiger een man. Hij vangt voorn met een kruisnet. Na een kwartier heeft hij voldoende aas voor een dag vissen in de rivier.

Dan staat de stad voor me.

Onder de boog door zie ik de kade met de Zeester, stil afgemeerd in de vluchthaven. Haar Oostzee-logboeken rusten in een archief.

Over het Honigcomplex loop ik naar Waalhaven en slachthuis. Een kwartetje poseert aan de oever voor de foto. Ik zie muzikantenhoofden, koper, drums en toetsen, Jazz en Braam. Mijn wederopstanding was niet te voorzien en Braam roept:

Jezus! En komen jullie spoedig bij ons eten?

Het slachthuis bij de haven geurt weelig.

Oeverwandeling drie gaat door de Hezelstraat richting spoor. Bij mij groeit begrip voor de waardering van Nijmegen. Ik beklim de spoor-dijktrappen en bewandel de Snelbinder.

Op de railing van de brug is een bordje gemonteerd met een tekst van Nescio: "Zij staarde in de Waal. 'Mooi hè?'. Toen leunde ze haar bovenlijf uit 't raampje en keek naar Nijmegen, dat daar lag op de heuvels aan de rivier, zoo on-Hollandsch, zwak romantisch, huizen boven huizen en boomen boven boomen, en ze zong tegen de wind en 't gerammel van den trein over de brug."

Deze tekst verklaart alles: Zo zien de Friezen mijn stad aan de Waal!

Volgens een stadsdichter had men voor deze plek een toepasselijker passage kunnen kiezen: "Op een zomermorgen om half vijf, toen de zon prachtig opkwam, is hij van de Waalbrug gestapt. De wachter kreeg hem te laat in de gaten. 'Maak je niet druk, ouwe jongen,' had Japi gezegd, en toen was i er afgestapt met zijn gezicht naar het Noord-Oosten."

Jullie gaan mij niet ontglippen!

Lange tijd loer ik naar de schepen onder mij. Zij gaan snel stroom af of kruipen er tegen in. Van boven maak ik foto's en ren met grote stappen op elk naderend schip toe. De schippers kijken verschrikt op. Zien zij een dwaas die de waalsprong gaat maken?